

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი

ფინანსური ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შინაარსი

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა	2
დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	
1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა	10
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	10
3 მომზადების საფუძველი	10
4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	11
5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები	16
6 ფული და ფულის ეკვივალენტები	17
7 გაცემული სესხები	17
8 ძირითადი საშუალებები	20
9 არამატერიალური აქტივები	21
10 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები	22
11 სხვა აქტივები	22
12 მიღებული სესხები	22
13 საწესდებო კაპიტალი	23
14 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	23
15 ფინანსური რისკების მართვა	24
16 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები	27
17 კაპიტალის ადეკვატურობა	28
18 დაკავშირებული მხარეები	29
19 პირობითი ვალდებულებები	30
20 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა	30
21 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	30

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამო არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

ქეთევან დარსაძე

ნათია ჯანჯალია

დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შესაბამის არ ხდის ამ დაშვებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადეკვატური კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

ქეთევან დარსაძე

დირექტორი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

ნათია ჯანჯალია

მთავარი ბუღალტერი

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესის მენეჯმენტს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს "ალფა ექსპრესი"-ს (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლების, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ასსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და შესაბამეა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი აუდიტისათვის.

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

განსაკუთრებულ გარემოებათა აღმნიშვნელი აბზაცი - პირობითი მოსაზრება ამავე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაზე

საკითხზე დასკვნის მოდიფიცირების გარეშე, ყურადღებას გამახვილებთ ფაქტზე, რომ 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 14 ივნისს 2019 წელს ჩვენი მხრიდან მოხდა პირობითი მოსაზრების გამოთქმა, რომელიც განპირობებული იყო კომპანიის სესხების გაუფასურების პოლიტიკის შეუსაბამობით ფასს 9-სთან. შემდგომ პერიოდში კომპანიამ მოახდინა ფასს 9-ის პრინციპების შესაბამისად სესხების გაუფასურების რეზერვის გადაანგარიშება და ხელახალი ანგარიშგების მომზადება რის შესახებაც მოსაზრებას გამოვთქვამთ წინამდებარე დასკვნაში.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. საგარაუდოდ, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვევულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა თუკი გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; გვეგმათ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგვემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

- დასკვნა გამოგვაქვს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ორგანიზაცია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსს და ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა, ვადების და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსს და ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა, ვადების და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მიხეილ აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

თბილისი, საქართველო

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-18	31-დეკ-17
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	226,360	528,322
გაცემული სესხები (წმინდა)	7	1,164,718	2,197,359
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები	10	89,839	-
ძირითადი საშუალებები	8	24,148	126,885
არამატერიალური აქტივები	9	1,461	1,836
სხვა აქტივები	11	45,150	71,796
სულ აქტივები		1,551,676	2,926,199
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	12	60,474	2,050,982
მიმდინარე მოგების გადასახადი		-	17,049
სხვა ვალდებულებები		47,038	25,336
სულ ვალდებულებები		107,512	2,093,367
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	2,000,000	1,524,000
გაუნაწილებელი მოგება		(555,836)	(691,169)
სულ კაპიტალი		1,444,164	832,831
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,551,676	2,926,199

ქეთევან დარსაძე ნათია ჯანჯალია

დირექტორი მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-18	31-დეკ-17
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	226,360	528,322
გაცემული სესხები (წმინდა)	7	1,164,718	2,197,359
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები	10	89,839	-
ძირითადი საშუალებები	8	24,148	126,885
არამატერიალური აქტივები	9	1,461	1,836
სხვა აქტივები	11	45,150	71,796
სულ აქტივები		1,551,676	2,926,199
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	12	60,474	2,050,982
მიმდინარე მოგების გადასახადი		-	17,049
სხვა ვალდებულებები		47,038	25,336
სულ ვალდებულებები		107,512	2,093,367
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	2,000,000	1,524,000
გაუნაწილებელი მოგება		(555,836)	(691,169)
სულ კაპიტალი		1,444,164	832,831
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		1,551,676	2,926,199

ქეთევან დარსაძე

დირექტორი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

ნათია ჯანჯალია

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი		601,070	763,043
საპროცენტო ხარჯი		(123,154)	(297,901)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნამდე		477,916	465,141
სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ცვლილება		54,437	449,589
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი რეზერვების შექმნის შემდეგ		532,353	914,731
საკომისიო შემოსავლები		913	1,256
ჯარიმებიდან და საურავებიდან მიღებული შემოსავალი		38,650	121,327
შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან		24,948	26,867
შემოსავლები უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით		38,703	12,248
სხვა შემოსავალი		92,645	75,077
სულ შემოსავლები		728,212	1,151,506
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	14	(537,705)	(559,231)
ცვლილება აქტივების გაუფასურების რეზერვში		(48,289)	-
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე		142,218	592,275
მოგების გადასახადი		(19,588)	(22,625)
წმინდა მოგება (ზარალი)		122,630	569,650

ქეთევან დარსაძე

ნათია ჯანჯალია

დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი		601,070	763,043
საპროცენტო ხარჯი		(123,154)	(297,901)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნამდე		477,916	465,141
სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ცვლილება		54,437	449,589
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი რეზერვების შექმნის შემდეგ		532,353	914,731
საკომისიო შემოსავლები		913	1,256
ჯარიმებიდან და საურავებიდან მიღებული შემოსავალი		38,650	121,327
შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან		24,948	26,867
შემოსავლები უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ოპერაციების მიხედვით		38,703	12,248
სხვა შემოსავალი		92,645	75,077
სულ შემოსავლები		728,212	1,151,506
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	14	(537,705)	(559,231)
ცვლილება აქტივების გაუფასურების რეზერვში		(48,289)	-
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე		142,218	592,275
მოგების გადასახადი		(19,588)	(22,625)
წმინდა მოგება (ზარალი)		122,630	569,650

ქეთევან დარსაძე

დირექტორი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

ნათია ჯანჯალაია

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	2018	2017
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები		4,983,057	4,221,997
მიღებული პროცენტი		578,970	670,897
მიღებული ჯარიმა		38,650	121,327
გზავნილები და დანარჩენი საკომისიოები		199,373	296,060
გაცემული სესხები		(4,256,775)	(3,522,715)
სხვა გასაღები და ხარჯები		(430,175)	(494,914)
გადახდილი ხელფასები		(251,297)	(270,451)
გადახდილი პროცენტი		(116,371)	(354,129)
გადახდილი გადასახადები		(147,361)	(90,754)
წმინდა ფულადი სახსრები უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან		22,018	25,583
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		620,089	602,901
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები		-	-
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივის შეძენა		(128,342)	(266,452)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(4,649)	(8,553)
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივის გაყიდვა		251,116	375,931
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		118,125	100,926
მიღებული სესხები		631,564	2,262,816
დაფარული სესხები		(2,136,926)	(3,437,322)
გადახდილი დივიდენდები		-	-
კაპიტალის შევსება		476,000	429,000
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		(1,029,362)	(745,506)
საკუროს სხვაობის შედეგი		(10,814)	-
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)		(291,148)	(41,678)
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში		528,322	570,000
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	6	226,360	528,322

ქეთევან დარსაძე

ნათია ჯანჯალია

დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	2018	2017
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები		4,983,057	4,221,997
მიღებული პროცენტი		578,970	670,897
მიღებული ჯარიმა		38,650	121,327
გზავნილები და დანარჩენი საკომისიოები		199,373	296,060
გაცემული სესხები		(4,256,775)	(3,522,715)
სხვა გასაღები და ზარჯები		(430,175)	(494,914)
გადახდილი ხელფასები		(251,297)	(270,451)
გადახდილი პროცენტი		(116,371)	(354,129)
გადახდილი გადასახადები		(147,361)	(90,754)
წმინდა ფულადი სახსრები უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან		22,018	25,583
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		620,089	602,901
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები		-	-
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივის შეძენა		(128,342)	(266,452)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(4,649)	(8,553)
გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივის გაყიდვა		251,116	375,931
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		118,125	100,926
მიღებული სესხები		631,564	2,262,816
დაფარული სესხები		(2,136,926)	(3,437,322)
გადახდილი დივიდენდები		-	-
კაპიტალის შევსება		476,000	429,000
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		(1,029,362)	(745,506)
საკურსო სხვაობის შედეგი		(10,814)	-
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)		(291,148)	(41,678)
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში		528,322	570,000
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	6	226,360	528,322

ქეთევან დარსაძე

დირექტორი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

ნათია ჯანჯალია

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	გადაფასების რეზერვი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,095,000	(1,266,685)	5,866	(165,819)
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	429,000	-	-	429,000
გადაფასების რეზერვი	-	5,866	(5,866)	-
წმინდა მოგება 2017 წლისთვის	-	569,650	-	569,650
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,524,000	(691,169)	-	832,831
ცვლილება სააღრიცხვე პოლიტიკაში - ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები	-	12,703	-	12,703
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს, სააღრიცხვე პოლიტიკის ცვლილების შემდეგ	1,524,000	(678,466)	-	845,534
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	476,000	-	-	476,000
წმინდა მოგება 2018 წლისთვის	-	122,630	-	122,630
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,000,000	(555,836)	-	1,444,164

ქეთევან დარსაძე

ნათია ჯანჯალია

დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	გადაფასების რეზერვი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,095,000	(1,266,685)	5,866	(165,819)
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	429,000	-	-	429,000
გადაფასების რეზერვი	-	5,866	(5,866)	-
წმინდა მოგება 2017 წლისთვის	-	569,650	-	569,650
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,524,000	(691,169)	-	832,831
ცვლილება სააღრიცხვე პოლიტიკაში - ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები	-	12,703	-	12,703
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს, სააღრიცხვე პოლიტიკის ცვლილების შემდეგ	1,524,000	(678,466)	-	845,534
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	476,000	-	-	476,000
წმინდა მოგება 2018 წლისთვის	-	122,630	-	122,630
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,000,000	(555,836)	-	1,444,164

ქეთევან დარსაძე

დირექტორი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი

თარიღი: 14 აგვისტო 2019

ნათია ჯანგალია

მთავარი ბუღალტერი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი-ს (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „კომპანია“) ფინანსურ ინფორმაციას.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესი (ს/კ 202340984) დარეგისტრირდა 2006 წლის 14 ივნისს თბილისში, საქართველოში. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, ფალიაშვილის ქ., №53.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე მიკრო სესხების გაცემა. კომპანიას აქვს 1 სერვის ცენტრი რომელიც მდებარეობს ფალიაშვილის ქუჩაზე. კომპანია გასცემს 5 ტიპის სახის სესხს: (1) იპოთეკური სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება უძრავი ქონების გარანტიით; (2) ოქროს სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ოქროთი (3) ავტო სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ავტომობილებით და (4) ბიზნეს სესხი, რომლის უზრუნველყოფა გარკვეულ შემთხვევებში ხდება უძრავი ქონებით. დადგენილია სესხის ზედა ზღვარი, რომელიც შეადგენს 100,000 ლარს და (5) სახელფასე სესხი, რომელიც გაიცემა ინდივიდზე რომლის სახელფასო შემოსავალი შეადგენს მინიმუმ 500 ლარს

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესის მეწილეები არიან:

მეწილე	31-დეკ-18	31-დეკ-17
სურამელაშვილი რაფიელ	34.7%	15.7%
გიორგობიანი ეკატერინე	27.5%	25.0%
შპს თბრ დისტრიბიუშენ	16.5%	13.5%
კენკიშვილი თამარ	5.0%	5.1%
სურამელაშვილი სვეტლანა	3.4%	3.4%
თავაძე არმაზ	2.9%	2.9%
შპს "აქტივების მართვის კომპანია არდი კაპიტალი"	2.7%	2.7%
მერაბიშვილი ჰამლეტ	2.6%	2.6%
დარსაძე ქეთევან	2.6%	2.5%
მაჩიტაძე გიორგი	2.3%	0.6%
სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "ალფა ექსპრესი"	0.0%	23.8%
ჩიკოვანი ლევან	0.0%	2.5%
	100.00%	100.00%

შენიშვნა 2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. რეგულაციები თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებმა ფულადი ფორმით განაღდებული კაპიტალი უნდა გაზარდონ შემდეგი თანმიმდევრობით: 2018 წლის 1 სექტემბრამდე 500,000 ლარამდე; 2019 წლის 1 ივლისამდე 1,000,000 ლარამდე. საქართველოში დღესდღეობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დეპოზიტების მიღება და სესხად ერთ ინდივიდზე 100,000 ლარზე მეტი თანხის გაცემა.

ისეთი განვითარებადი ეკონომიკები, როგორიც საქართველოშია, ძალიან მგრძნობიარენი არიან ბაზარზე სწრაფი ცვლილებებისა და მსოფლიოში ეკონომიკური კრიზისების მიმართ. შესაბამისად, საქართველოს ბაზარზე ოპერაციების წარმოება ისეთ რისკებთანაა დაკავშირებული, რომლებიც არაა დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისათვის. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ შეცვალა სამოქალაქო, სისხლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და სამეწარმეო კანონები, რამაც დადებითად იმოქმედა ქვეყანაში საერთო საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს კარგი საერთაშორისო რეპუტაცია აქვს საინვესტიციო გარემოს კუთხით. საერთაშორისო გამჭვირვალობის მიერ გამოქვეყნებული 2017 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსში საქართველოს მაჩვენებელი საუკეთესოა აღმოსავლეთ ევროპის (ევროკავშირის წევრი ქვეყნების გამოკლებით) და ცენტრალური აზიის რეგიონში.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კომპანია საბუღალტრო ჩანაწერებს აწარმოებს საქართველოს საბუღალტრო და საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა აღნიშნული ბუღალტრული ჩანაწერებიდან და საჭიროებისამებრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია მათი ლიკვიდურობის მიხედვით და არ არის დაყოფილი როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, ლარში („ლარი“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებულ პირობით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშგებო პერიოდში წარმოდგენილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების ცოდნას, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

4.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის ანგარიშგების ისეთი მუხლი, რომლის კონვერტირება ნაღდ ფულში შესაძლებელია ერთ დღეში. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს: სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს და ფულს ბანკში მიმდინარე ანგარიშებსა და ანაბრებსზე.

4.2 გაცემული სესხები

გაცემული სესხები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება საბაზრო ღირებულებას (რომელიც მომხმარებელზე გაცემული სესხის თანხის ტოლია), დამატებული სესხის გაცემასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის განხორციელების ხარჯები. სესხი შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. გაცემული სესხები წარდგენილია ნეტო ღირებულებით სესხების გაუფასურების რეზერვების გამოკლებით.

სესხის ამორტიზებული ღირებულება არის სესხის თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული გადახდილი სესხის ძირის თანხები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ნებისმიერი სხვაობისას თავდაპირველად აღიარებულ რაოდენობასა და დასაფარ თანხას შორის, გამოკლებული სესხის გაუფასურება. შენატანები და შეღავათები, თავდაპირველი სატრანზაქციო ხარჯების ჩათვლით, შედის შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

2018 წლის 1 იანვრიდან კომპანია სესხის გაუფასურების რეზერვის შესაქმნელად იყენებს "მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის" ("მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი"), კერძოდ კომპანია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ვადაგადაცილებული დღეების გარდა მოდელირებისთვის ასევე იყენებს სხვა კრიტერიუმს, როგორებიც არის: საკრედიტო რეიტინგის ცვლილება, რესტრუქტურისაცია, საგადასახდო შემოწმება, სესხების წინსწრებით დაფარვა, ლიკვიდურობა და ა.შ. ამას გარდა მოდელში გამოიყენება საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ინფორმაცია და ისეთი პარამეტრები, როგორებიცაა: სამომავლო დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD). აქვე აღსანიშნია, რომ 2018 წლის 1 იანვრამდე კომპანია მისო გაუფასურების ანარიცხს ქმნიდა მხოლოდ იმ შემთხვევაში როდესაც იყო ამის ობიექტური მტკიცებულება.

4.3 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები არის მატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოიყენება მომსახურების გასაწევად, იჯარით გასაცემად ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის და გათვალისწინებულია ერთ საანგარიშგებო პერიოდზე მეტი ხნით გამოსაყენებლად. ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია აკუმულირებული ცვეთით შემცირებული ისტორიული ღირებულებით. ისტორიული ღირებულება მოიცავს ამ აქტივის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. შეძენის შემდგომი დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით კომპანია მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლოა ამ აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. აქტივების მიმდინარე სარემონტო (შეკეთების) და შენახვის დანახარჯები აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში მათი გაწვევის პერიოდის მიხედვით. ცვეთა გამოანგარიშებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალების ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მათი ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღიდან. ძირითადი საშუალებების ცვეთის განაკვეთები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

4.3 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების ჯგუფი	ცვეთის განაკვეთი
საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	20%
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	20%
სხვა ძირითადი საშუალებები	20%
სატრანპორტო საშუალებები	15%-20%
კაპიტალური დანახარჯები იჯარით აღებული ობიექტის მიხედვით	15%

სასარგებლო მომსახურების ვადა, სალიკვიდაციო ღირებულება და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველწლიურად იმისათვის, რომ შეფასდეს მათი ღირებულება შეესაბამება თუ არა მათგან მიღებულ ეკონომიკურ სარგებელს. ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა ხდება მისი გაყიდვისას, ან როდესაც მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად. ძირითადი საშუალებების გაყიდვა/ჩამოწერასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა ჩამოწერიდან მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში იმ წელს, როდესაც მოხდა ძირითადი საშუალების გასვლა/ჩამოწერა.

4.4 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არმქონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დაგროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით. ამორტიზაცია გამოიანგარიშება წრფივი მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიის არამატერიალური აქტივების ნაშთი შედგება პროგრამული სისტემის ღირებულებისგან, რომლის სასარგებლო მომსახურების ვადაა 7 წელი. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხედება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხედება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რომ დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განუსაზღვრელი. თუ დადგინდება, რომ საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზირდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

4.5 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები შედგება კომპანიის მიერ დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ღირებულებისგან, რომელიც კომპანიამ მიიღო მსესხებლის მიერ სესხის გადაუხდელობის შედეგად. უზრუნველყოფა შეიძლება იყოს მიწა, შენობა, სახლი, ავტომობილი, საცხოვრებელი ბინა, ძვირფასი ქვები/ლითონები ან ანტიკვარული ნივთები.

კომპანია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივად კლასიფიკაციას ახდენს იმ შემთხვევაში თუ მისგან მოელის საბალანსო ღირებულების ამოღებას მისი გაყიდვით და არა მისი გამოყენების გაგრძელებით. ამისათვის შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვა არსებულ მდგომარეობაში, მხოლოდ ასეთი აქტივების გაყიდვის ჩვეულებრივი პირობებით და მისი გაყიდვა ღირებულებისგან მოსალოდნელი უნდა იყოს. იმისათვის, რომ გაყიდვა ღირებულებისგან მოსალოდნელი იყოს, ხელმძღვანელობის შესაბამისი დონე აქტივის გაყიდვის გეგმას მხარს უნდა უჭერდეს და შემუშავებული უნდა იყოს მყიდველის მოძებნისა და გეგმის ბოლომდე მიყვანის აქტიური პროგრამა. გარდა ამისა, უნდა განხორციელდეს აქტივის აქტიურ გაყიდვაზე მიმართული მარკეტინგი, იმ ფასად, რომელიც გონიერულია ამ აქტივის რეალური ღირებულების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამ გაყიდვის აღიარება დასრულებულ გაყიდვად შესაძლებელი უნდა იყოს აქტივის გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების დღიდან ერთი წლის განმავლობაში. ამასთან, გეგმის დასრულებისათვის საჭირო საქმიანობა იმის დასტურს უნდა იძლეოდეს, რომ გეგმის მნიშვნელოვანი ცვლილება ან გეგმის გაუქმება მოსალოდნელი არ არის.

თუ უზრუნველყოფის გაყიდვა არ არის განზრახული, მისი აღიარება ხდება ძირითად საშუალებებში ან საინვესტიციო ქონებაში, იმის მიხედვით თუ როგორ გეგმავს კომპანია მის გამოყენებას და მისი ხელახლა გაზომვა და აღრიცხვა ხდება შესაბამისი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

კომპანია აფასებს გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივებს საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის თანხებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უმცირესით.

4.6 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობასთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებული არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იგივე ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახდელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანოებთან მიმდინარე და გასული პერიოდების განმავლობაში დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეწოდება შეფასებებს თუ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია საგადასახადო დეკლარაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღირიცხება აღმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრ) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებაზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა განაზოცილა საგადასახადო კოდექსში ცვლილებები და მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ. აღნიშნული ცვლილება ცნობილია როგორც მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი. კანონში ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება ყველა იურიდიული პირზე, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა (კომერციული ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან. ამ მოდელის მიხედვით მოხდა დაბეგრის მომენტის გადატანა მოგების გამოუმუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე და შესაბამისად ძირითად დაბეგრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება (აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგება). ამ მოდელის მიხედვით გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრა ხდება 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრა 15%-იანი მოგების გადასახადით.

4.7 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, რომლებიც კომპანიის შემთხვევაში წარმოადგენს ძირითად საშუალებებსა და გასაყიდად გამიზნულ გრძელვადიან აქტივებს, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადაფასდება გაუფასურების ნებისმიერი ნიშნის არსებობისას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენების ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში მოხდა ცვლილება. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

4.8 მიღებული სესხები

მიღებული სესხები აღიარდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში, რა პერიოდშიც ეს ხარჯები წარმოიშვა.

4.9 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომში გამოითვლება ამორტიზებული ხარჯით.

4.10 საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განსაზღვრულია კომპანიის წესდებაში. კომპანიის წესდებაში ცვლილება (ცვლილება საწესდებო კაპიტალში, საკუთრებაში, ა.შ.) ხდება კომპანიის პარტნიორთა გადაწყვეტილებით. კაპიტალი აღიარდება, როგორც კომპანიის საწესდებო კაპიტალი იმდენად, რამდენადაც ეს რეალურად პარტნიორთა შენატანია.

4.11 საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აისახება ყველა საფალო ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისთვის ითვალისწინებს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა სახის გადასახდელს, მათ შორის ტრანზაქციის დანახარჯებს, ფასნამატებსა და ფასდაკლებებს, რომლებიც წარმოადგენენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავენ გაცემის საკომისიოს, რომელიც მიიღება ან გადაიხდებიან პირის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შექმნასთან დაკავშირებით, ან ფინანსური ვალდებულების გამოცემასთან დაკავშირებით, მაგ. კრედიტუნარიანობის შეფასების საფასური, გარანტიების ან გირაოს შეფასება და გატარება, ინსტრუმენტის პირობების მოლაპარაკება და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავება.

4.12 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები

ყველა სხვა მოსაკრებელი და საკომისიო, ასევე სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ოპერაციის დასრულებასთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ფაქტიურად უზრუნველყოფილი მომსახურების საფუძველზე, როგორც მისაწოდებელი სრული მომსახურების შემადგენელი ნაწილი.

საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის გამოყენებით საოპერაციო იჯარის ვადის ამოწურვამდე.

4.13 უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგებები აღირიცხება იმ გაცვლითი კურსის შესაბამისად, რომელიც არსებობს ოპერაციის თარიღისათვის. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგება-ზარალის უწყისში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ქართულ ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოური ვალუტის ნაშთების ლარებში გადაყვანისათვის გამოყენებული ძირითადი განაკვეთი იყო:

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
აშშ დოლარი	2.6766	2.5922
ევრო	3.0701	3.1044
თურქული ლირა	0.5076	0.6874
რუსული რუბლი	0.0385	0.0449
ბრიტანული ფუნტი	3.3955	3.5005
შვეიცარული ფრანკი	2.7268	2.6584

4.14 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები (გაცემული სესხები და მოთხოვნები) და ვალდებულებები (მიღებული სესხები და ვალდებულებები) ურთიერთგადაფარება და აისახება ფინანსური მდგომარების ანგარიშგებაში წმინდა თანხით მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის კანონიერი უფლება და არსებობს განზრახვა იმისა, რომ აღნიშნული თანხები ანაზღაურდეს წმინდა ღირებულებით ან მოხდეს აქტივების და ვალდებულებების ანაზღაურება ერთდროულად.

შემოსავლების და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა არ ხდება, თუ ის არ მოითხოვება და ნებადართული არ არის ფასის-ის მიხედვით და არ არის თანდართული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

4.15 ახალი და განახლებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები (IFRSs)

2018 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა რიგი ახალი სტანდარტებისა, რომლებმაც იქონიეს მატერიალური გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგების მომზადებაზე. თავიანთი დატვირთვით ყველაზე მნიშვნელოვანი ცვლილებებია:

ა) **ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები**

2018 წლის პირველი იანვრიდან ფასს 9-მ ჩაანაცვლა ბასს 39 - ფინანსური ინსტრუმენტები; აღიარება და გაზომვა. ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნებსა და მცირე შესწორებებს, რომლებიც ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის მოთხოვნებს ეხება. ფასს 9 მოიცავს შესწორებულ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების სწორ კლასიფიკაციასა და გაზომვაზე. მათ შორის ფინანსური აქტივების გაუფასურების გამომავარიშების, განახლებულ სავარაუდო საკრედიტო ზარალის მოდელს და პეჯივების ახალ საბუღალტრო მოთხოვნებს. ასევე მოიცავს ბასს 39-ის მიხედვით ფინანსური აქტივების აღიარება-არ აღიარების მითითებებს.

ბ) **ფასს 15 შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან**

ფასს 15 აყალიბებს ყოვლისმომცველ სტრუქტურას, რაც განსაზღვრავს თუ რამდენად, რა ღირებულებით და როდის უნდა აღიარდეს შემოსავალი. 2018 წლის პირველი იანვრიდან ფასს 15-მა ჩაანაცვლა შემოსავლების აღიარების არსებული პრინციპი, მათ შორის ბასს 18 - შემოსავლები და ბასს 11 - სამშენებლო კონტრაქტები. ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი მდგომარეობს იმაში, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტისთვის ნაკისრი საქონლისა და მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავლების ახალი სტანდარტი, შემოსავლების გამჟღავნების შესახებ, წარმოადგენს გაუმჯობესებულ მითითებებს ტრანზაქციებზე, რომლებიც სრულყოფილად არ იყო წარმოდგენილი.

ზემოთ ჩამოთვლილ ცვლილებებთან ერთად აღსანიშნავია აგრეთვე შემდეგი ცვლილებები:

- გ) წილობრივი დაფარვის ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და შეფასება - ფასს 2-ის ცვლილება
- დ) ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება ფასს 4 სადაზღვევო კონტრაქტებში - ფასს 4-ის ცვლილება
- ე) საინვესტიციო ქონების ტრანსფერები - ბასს 40-ის ცვლილება
- ვ) ფასის 22 უცხოური ვალუტის გარიგებები

4.16 სტანდარტები და ინტერპრეტაციები რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული

ფასს 16 - იჯარა

2016 წლის იანვარში ბასს-მა გამოსცა ახალი სტანდარტი იჯარის აღრიცხვისთვის - ფასს 16 "იჯარა". ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად არ იცვლება იჯარის აღრიცხვა შეიჯარეებისთვის. თუმცა, მოიჯარეებს იგი ავალდებულებს იჯარების უმეტესობის თავიანთ ბალანსზე აღიარებას საიჯარო ვალდებულებების სახით, აქტივების შესაბამისი გამოყენების უფლებით. მოიჯარეებმა ყველა აღიარებული იჯარისთვის ერთიანი მოდელი უნდა გამოიყენონ, თუმცა მათ უფლება აქვთ არ აღიარონ "მოკლევადიანი" იჯარები და იჯარები "დაბალი ღირებულების მქონე" აქტივებით. ზოგადად, აღიარებულ იჯარაზე მოგების ან ზარალის აღიარების წესი დღეისათვის მოქმედი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის წესის მსგავსი იქნება და საპროცენტო ხარჯი და საამორტიზაციო ანარიცხების აღიარება ცალკე მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. კომპანია აფასებს აღნიშნული ცვლილებების სავარაუდო გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის შედგენისას, კომპანიის მენეჯმენტს მოეთხოვება გააკეთოს დაშვებები და შეფასებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც ცალსახად ზუსტად ვერ განისაზღვრება სხვა წყაროებიდან.

შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა დაკავშირებულ ფაქტორებს. რეალური შედეგები ამ შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. დაშვებები და შეფასებები მუდმივად გადაიხედება. შეფასებების გადახედვა აისახება იმ პერიოდისათვის, როცა ის განხორციელდა, თუ გადახედვა ზემოქმედებს მიმდინარე და მომდევნო პერიოდებზე.

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი შეფასებები მომავალზე და სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის, რომლებიც შეიცავენ დიდ რისკს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურეობის ვადა – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურეობის ვადის შეფასება ეფუძნება მენეჯმენტის გამოცდილებას მსგავსი აქტივების შეფასებასთან მიმართებაში. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურეობის ვადის განსაზღვრისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს საგარეო გამოყენებას, საგარეო ტექნიკურ გაუმართაობას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, სადაც ამ აქტივს უხდება მუშაობა. შეფასებებში ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს მომავალში ცვეთის ხარჯის კორექტირება.

2018 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული ცვლილებებიდან ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონია ფასს 9-ის დანერგვამ. სტანდარტის მიღებით გამოწვეული ცვლილებები აისახა 2018 წლის 1 იანვარს. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება. ქვემოთ მოცემულია ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვების შეფასებაზე:

დეფოლტის ალბათობა (PD): წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. აღნიშნული მაჩვენებელი გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი. სამომავლო მოლოდინები დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მაკროეკონომიკური სცენარების მიხედვით.

ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში (LGD): წარმოადგენს შესაძლო ზარალის შეფასებას, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL): მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას გამოყენებულია გონივრული და ფაქტებით გამყარებული საპროგნოზო ინფორმაცია, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ. დეტალური ინფორმაცია ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების იჯექტის შესახებ მოცემულია გადასახადები - საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას. კომპანიის მენეჯმენტი აღიარებს ვალდებულებებს მოსალოდნელი დამატებითი საგადასახადო გაანგარიშებებისთვის საგადასახადო აუდიტის შეფასებების შედეგის საფუძველზე, არის თუ არა იმის ალბათობა, რომ კომპანიას დაეკისრება დამატებითი გადასახადები. როცა საბოლოო საგადასახდო შედეგები განსხვავდება თავდაპირველად აღრიცხული რაოდენობისგან, ეს სხვაობები გავლენას ახდენენ იმ პერიოდზე, როცა აღნიშნული განსაზღვრებები გაკეთდა.

უზრუნველყოფის საგნის რეალური ღირებულების შეფასება - მენეჯმენტი რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. მენეჯმენტი იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 6 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	შენიშვნა	31-დეკ-18	31-დეკ-17
ნაღდი ფული	6.1	6,202	867
ფული ბანკში	6.1	220,158	527,455
სულ		226,360	528,322

6.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
ქართული ლარი (GEL)	141,327	35,785
აშშ დოლარი (USD)	70,193	467,084
ევრო (EUR)	13,652	25,278
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი (GBP)	1,188	175
სულ	226,360	528,322

კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესობა არის იმ ბანკებში, რომლებიც Fitch-ის მიერ შეფასებულია, როგორც B ის მქონე (მოკლევადიანი რეიტინგი), BB - ის მქონე (გრძელვადიანი რეიტინგი).

შენიშვნა 7 გაცემული სესხები

კომპანია სესხებს გასცემს ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, ნებისმიერი მიზნობრივობით. კომპანია სესხებს გასცემს ლარში და აშშ დოლარში 1 თვიდან 12 წლამდე ვადით. გაცემული სესხების წლიური პროცენტი ძირითადად მერყეობს 20 პროცენტიდან 42 პროცენტამდე. ზოგიერთ შემთხვევაში სესხები გაცემულია ასევე 18% და 54%-შიც (2017 წლამდე გაცემული სესხები). დაფარვის გრაფიკის მიხედვით გაცემული სესხები 2 ჯგუფად იყოფა: სესხის ძირის ვადის ბოლოს დაფარვით და ანუიტეტის პრინციპით. გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, მოძრავი ქონებით და თავდებობით, თუმცა გვხვდება არაუზრუნველყოფილი სესხებიც.

	შენიშვნა	31-დეკ-18	31-დეკ-17
იპოთეკური სესხი		639,644	795,227
ავტო ლომბარდი		315,126	754,834
ოქროს ლომბარდი		200	1,209
სამომხმარებლო სესხი		219,081	823,595
თანხით უზრუნველყოფილი სესხი		-	65,660
ბიზნეს სესხი		-	85,763
დარიცხული პროცენტი		154,698	116,600
მთლიანი გაცემული სესხები	7.1	1,328,749	2,642,889
<i>მინუს: გაუფასურების რეზერვი</i>	<i>7.4</i>	<i>(164,031)</i>	<i>(445,530)</i>
წმინდა გაცემული სესხები		1,164,718	2,197,359

7.1 მთლიანი სასესხო პორტფელი ძირის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით

		31-დეკ-18	31-დეკ-17
სესხის ძირი	7.2; 7.3; 7.4;	1,174,051	2,526,289
დარიცხული პროცენტი		154,698	116,600
მთლიანი სასესხო პორტფელი		1,328,749	2,642,889

7 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

7.2 გაცემული სესხის ძირის განაწილება სესხის ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
1 წელზე ნაკლები	386,539	1,094,776
1-დან 3 წლამდე	483,911	884,808
3-დან 5 წლამდე	303,601	381,111
5 წელზე მეტი	-	165,594
სულ გაცემული სესხის ძირი	1,174,051	2,526,289

7.3 უზრუნველყოფის ანალიზი

კომპანიის მიერ გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით (მიწა, შენობა), ავტომობილით, ოქროთი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სესხის ძირის ნაშთების ანალიზს (სესხების გაუფასურების რეზერვის გამოკლების გარეშე) მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებებთან მიმართებაში (გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით: რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გირაოს გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები):

	31-დეკ-18		31-დეკ-17	
	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის ოფის FVLCS *	სესხის მიმდინარე ღირებულება	უზრუნველყოფის ოფის FVLCS *
იპოთეკური სესხი	639,644	3,251,124	795,227	1,853,429
ავტო ლომბარდი	315,126	669,075	754,834	1,117,296
ოქროს ლომბარდი	200	705	1,209	2,065
სამომხმარებლო სესხი	219,081	1,064,609	889,255	4,277,481
ბიზნეს სესხი	-	-	85,763	392,484
სულ	219,081	1,064,609	975,018	4,669,965

* FVLCS - უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები

7.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი

მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიის მიერ გაცემული ძირითადი სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით, გარანტიით, ძვირფასი ლითონებით/ქვებით ან ანტიკვარით, მენეჯმენტს 2018 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული მიზანშეწონილად მიაჩნია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოდელის მიხედვით რეზერვის შექმნა.

შემდეგი გვერდიდან მოცემულია სესხების რეზერვების გაუფასურების მოძრაობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 7 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

7.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
		სრული ECL - არა	სრული ECL - საკრედიტო რისკით	სულ
12 თვიანი ECL		საკრედიტო რისკით	საკრედიტო რისკით	
		გაუფასურებუ ლი	გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39 -ის მიხედვით				445,530
ცვლილებები გამოწვეული ფასს-9-ის იმპლემენტაციით				(12,703)
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	29,770	96,666	306,391	432,827
ახალი გაცემული სესხები	404,143	-	-	404,143
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(185,560)	185,560	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(3,172)	3,172	-
დაფარული სესხები	(248,353)	(167,986)	(219,533)	(635,871)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(344,101)	(344,101)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	-	52,962	254,072	307,034
ბალანსი 31 დეკემბერი 2018	-	164,031	-	164,031

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
		სრული ECL - არა	სრული ECL - საკრედიტო რისკით	სულ
12 თვიანი ECL		საკრედიტო რისკით	საკრედიტო რისკით	
		გაუფასურებუ ლი	გაუფასურებული	
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39 -ის მიხედვით				2,526,290
ცვლილებები გამოწვეული ფასს-9-ის იმპლემენტაციით				-
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	686,064	1,033,377	806,849	2,526,290
ახალი გაცემული სესხები	4,329,241	-	-	4,329,241
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(1,031,491)	1,031,491	-	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(22,156)	22,156	-
დაფარული სესხები	(4,018,976)	(812,555)	(476,243)	(5,307,774)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(266,080)	(266,080)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	35,163	(56,104)	(86,682)	(107,623)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2018	-	1,174,054	-	1,174,054

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 ძირითადი საშუალებები

2018 წელი

	მიწა	შენობა ნაგებობები	კომპიუტერუ ლი ტექნიკა	ავეჯი და მოწყობილობებ ი	სხვა აქტივები	იჯარით აღებულ ობიექტზე გაწეული კაპ. დანახარჯები	სულ
ისტორიული ღირებულება							
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,920	148,407	23,753	21,628	35,215	3,540	236,463
დამატებები	-	-	2,099	770	1,780	-	4,649
გასვლები	(3,920)	(148,407)	-	-	-	-	(152,327)
ჩამოწერები	-	-	(1,138)	(1,247)	(3,518)	-	(5,903)
რეკლასიფიკაციები	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	-	24,714	21,151	33,477	3,540	82,882
აკუმულირებული ცვეთა							
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	(55,033)	(18,594)	(14,492)	(18,999)	(2,460)	(109,578)
პერიოდის ცვეთა	-	(1,682)	(2,282)	(1,545)	(5,552)	(697)	(11,757)
ჩამოწერები	-	56,715	1,139	1,249	3,499	-	62,602
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	-	-	(19,737)	(14,788)	(21,052)	(3,157)	(58,734)
ნარჩენი ღირებულება							
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,920	93,374	5,159	7,136	16,216	1,080	126,885
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	-	4,977	6,363	12,425	383	24,148

2017 წელი

	მიწა	შენობა ნაგებობები	კომპიუტერუ ლი ტექნიკა	ავეჯი და მოწყობილობებ ი	სხვა აქტივები	იჯარით აღებულ ობიექტზე გაწეული კაპ. დანახარჯები	სულ
ისტორიული ღირებულება							
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,920	148,407	26,261	45,598	55,815	2,950	282,951
დამატებები	-	37,600	1,894	4,650	-	880	45,024
ჩამოწერები	-	(37,600)	(4,402)	(28,620)	(20,600)	(290)	(91,512)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,920	148,407	23,753	21,628	35,215	3,540	236,463
აკუმულირებული ცვეთა							
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	(47,613)	(21,005)	(41,207)	(33,538)	(1,215)	(144,578)
პერიოდის ცვეთა	-	(8,830)	(1,991)	(1,905)	(6,061)	(1,254)	(20,041)
ჩამოწერები	-	1,410	4,402	28,620	20,600	9	55,041
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის	-	(55,033)	(18,594)	(14,492)	(18,999)	(2,460)	(109,578)
ნარჩენი ღირებულება							
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,920	100,794	5,256	4,391	22,277	1,735	138,373
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,920	93,374	5,159	7,136	16,216	1,080	126,885

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 9 არამატერიალური აქტივები

2018 წელი

	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ არამატერიალუ რი აქტივები
ისტორიული ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,500	2,500
დამატებები	-	-
ჩამოწერები	-	-
რეკლასიფიკაციები	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,500	2,500
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	(664)	(664)
პერიოდის ცვეთა	(375)	(375)
ჩამოწერები	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	(1,039)	(1,039)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,836	1,836
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,461	1,461

2017 წელი

	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ არამატერიალუ რი აქტივები
ისტორიული ღირებულება		
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	24,203	24,203
დამატებები	(21,703)	(21,703)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,500	2,500
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	(21,992)	(21,992)
პერიოდის ცვეთა	(375)	(375)
აქტივების ჩამოწერა	21,703	21,703
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის	(664)	(664)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,211	2,211
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,836	1,836

შენიშვნა 10 გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები მოიცავს ქ. თბილისში და რეგიონებში არსებულ აქტივებს რომელთა რეალიზაცია მენეჯმენტს გამიზნული აქვს უახლოესი 12 თვის განმავლობაში. მენეჯმენტს სჯერა, რომ ამ აქტივების გაყიდვა დიდი ალბათობით განხორციელდება და დაწყებული აქვს აქტივის გაყიდვასთან დაკავშირებული პროცედურები.

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები ბალანსში წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. ფასის მოთხოვნის მიხედვით ასეთი ტიპის აქტივებზე ცვეთა არ არის დარიცხული.

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
იპოთეკით დასაკუთრებული უძრავი ქონება	138,128	-
უძრავი ქონების გაუფასურების რეზერვი	(48,289)	-
სულ	89,839	-

შენიშვნა 11 სხვა აქტივები

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
დებიტორული დავალიანება	28,763	29,812
მისაღები ჯარიმები და საკომისიოები	12,000	36,705
სხვა აქტივები	4,387	5,279
სულ	45,150	71,796

შენიშვნა 12 მიღებული სესხები

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
სხვა პირებისგან მიღებული სესხები	60,224	2,000,932
გადასახდელი პროცენტი	250	50,050
სულ	60,474	2,050,982

კომპანიას მიღებული აქვს სესხები დამფუძნებლებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და სხვა არადაკავშირებული ფიზიკური და იურიდიული პირებისაგან. სესხების აღება ძირითადად ხდება აშშ დოლარში წლიური 7%-16% საპროცენტო განაკვეთით. სასესხო ხელშეკრულებების მიხედვით საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია, თუმცა მომავალში შესაძლოა შეიცვალოს. სესხის საკონტრაქტო ხანგრძლივობა მერყეობს 3-დან 24 თვემდე, თუმცა ზოგიერთ შემთხვევაში, მხარეებს შორის მოლაპარაკების საფუძველზე შეიძლება კიდევ უფრო გახანგრძლივდეს.

მიღებული სესხის ძირი და პროცენტის თანხების განაწილება ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
1 წელზე ნაკლები	60,474	1,961,574
1-დან 3 წლამდე	-	89,408
3-დან 5 წლამდე	-	-
სულ მიღებული სესხები	60,474	2,050,982

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 12 მიღებული სესხები (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილები აჩვენებს აღებული სესხების ძირი თანხის ცვლილებებს პერიოდში:

2018 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	2,050,982	2,050,982
მიღებული სესხის ძირის თანხა	-	935,465	935,465
დარიცხული პროცენტი	-	133,603	133,603
გადახდილი ძირი	-	(2,876,172)	(2,876,172)
გადახდილი პროცენტი	-	(183,404)	(183,404)
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	60,474	60,474
2017 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	105,458	3,302,479	3,407,937
მიღებული სესხის ძირის თანხა	-	3,216,109	3,216,109
დარიცხული პროცენტი	558	436,709	437,267
გადახდილი ძირი	(100,000)	(4,486,940)	(4,586,940)
გადახდილი პროცენტი	(6,016)	(417,375)	(423,391)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	2,050,982	2,050,981

შენიშვნა 13 საწესდებო კაპიტალი

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესის საწესდებო კაპიტალი განსაზღვრულია ლარში კომპანიის წესდების თანახმად. დამტკიცებული და განადგებული საწესდებო კაპიტალი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის შეადგენს 2,000,000 ლარს.

შენიშვნა 14 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018 წელი	2017 წელი
პერსონალის ხარჯები	320,408	338,918
იჯარის ხარჯები	99,807	96,243
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	15,000	7,080
დაცვის ხარჯები	12,179	12,036
ცვეთა და ამორტიზაცია	11,757	20,041
რეკლამა	8,058	11,620
სატრანსპორტო საშუალებების იჯარა და შენახვის ხარჯები	7,528	7,406
საფოსტო-სატელეგრაფო ხარჯები	6,147	7,030
კომუნალური ხარჯები	5,936	8,641
საოფისე ხარჯები (იჯარა, ინვენტარი და ა.შ.)	3,499	4,750
შემოწირულობა და საწვერო	2,760	2,760
საგადასახადო ხარჯები	1,059	2,915
მივლინება და წამომადგენლობითი ხარჯები	962	2,133
საკანცელარიო ხარჯები	883	914
სხვა საერთო ხარჯები	41,722	36,744
სულ	537,705	559,231

შენიშვნა 15 ფინანსური რისკების მართვა

15.1 სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობაზე და მომგებიანობაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

კომპანიას მცირე რაოდენობით გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები - კომპანიის მიერ სესხების გაცემა და სესხის მიღება ძირითადად ხდება ეროვნულ ვალუტაში, დოლარში სესხის მიღება განხორციელდა მხოლოდ ერთხელ 2018 წლის განმავლობაში. აქედან გამომდინარე, სავალუტო კურსის ცვლილებიდან გამომდინარე რისკები მინიმალურია კომპანიისთვის.

მენეჯმენტი აკონტროლებს სავალუტო რისკს იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს.

ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცხრილი ვალუტების მიხედვით (შესაბამისი ეკვივალენტებით ლარში). ინვესტიციები არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს სავალუტო რისკებს.

	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრისათვის		1 დოლარი =	1 ევრო =		
		2.6766	3.0701		
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	141,328	70,193	13,652	1,108	226,281
გაცემული სესხები (წმინდა)	1,164,718	-	-	-	1,164,718
სხვა აქტივები	45,150	-	-	-	45,150
სულ	1,351,196	70,193	13,652	1,108	1,436,149
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	-	60,474	-	-	60,474
სხვა ვალდებულებები	(54,179)	1,520	-	-	(52,659)
სულ	(54,179)	61,994	-	-	7,815
წმინდა სავალუტო პოზიცია	1,405,375	8,199	13,652	1,108	

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 15 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

15.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრისათვის		1 დოლარი =	1 ევრო =		
	2.6468 ლარს		2.7940 ლარს		
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	35,785	467,084	25,278	175	528,322
გაცემული სესხები	1,259,533	937,826	-	-	2,197,359
სხვა აქტივები	71,795	-	-	-	71,795
სულ	107,580	1,404,910	25,278	175	2,797,476
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	21,506	2,029,477	-	-	2,050,983
სხვა ვალდებულებები	24,397	940	-	-	25,337
სულ	45,903	2,030,417	-	-	2,076,320
წმინდა სავალუტო პოზიცია	61,677	(625,507)	25,278	175	

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსში ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი კომპანიის სრული შემოსავლების ანგარიშგებაზე სხვა ცვლადების უცვლელობის დროს. უარყოფითი თანხები წარმოადგენს წმინდა შემცირებას სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ან კაპიტალში, დადებითი თანხები კი ასახავს წმინდა შესაძლო ზრდას. საბაზისო ვალუტა არის ლარი. ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში.

ვალუტა	ცვლილება კურსში	2018 წელი	2017 წელი
		გავლენა მოგებაზე	გავლენა მოგებაზე
აშშ დოლარი	-10%	(820)	(62,551)
	-5%	(410)	(31,275)
	5%	410	31,275
	10%	820	62,551

15.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დროულად მის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობისას.

შენეჯმენტით ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა კომპანიის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, კომპანია ახდენს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მუდმივ მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 15 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

15.2 ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადიანობის ანალიზს კომპანიის არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიმართ მიწოდებულ ინფორმაციას.

	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრისათვის					
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	226,360	-	-	-	226,360
გაცემული სესხები (წმინდა)	1,164,718	-	-	-	1,164,718
საგადასახადო აქტივები	-	-	-	-	-
სხვა აქტივები	54,126	12,000	-	-	66,126
სულ	1,445,204	12,000	-	-	1,457,204
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	60,474	-	-	-	60,474
გადასახდელი გადასახადები	20,885	-	-	-	20,885
სხვა ვალდებულებები	45,587	-	-	-	45,587
სულ	126,946	-	-	-	126,946
ლიკვიდურობის სხვაობა	1,318,258	12,000	-	-	1,330,258
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	1,318,258	1,330,258	1,330,258	1,330,258	
	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
2017 წლის 31 დეკემბრისათვის					
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	35,785	467,084	25,278	175	528,322
გაცემული სესხები (წმინდა)	1,259,533	937,826	-	-	2,197,359
სხვა აქტივები	71,795	-	-	-	71,795
სულ	1,367,113	1,404,910	25,278	175	2,797,476
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	21,506	2,029,477	-	-	2,050,983
სხვა ვალდებულებები	24,397	940	-	-	25,337
სულ	45,903	2,030,417	-	-	2,076,320
ლიკვიდურობის სხვაობა	1,321,210	(625,507)	25,278	175	721,156
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	1,321,210	695,703	720,981	721,156	

შენიშვნა 15 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

15.3 საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდან, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებებზე. კომპანიის საოპერაციო შემოსავალი და ფულადი ნაკადები არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდან მოუხდავად იმისა რომ კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები და ვალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

15.4 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როდესაც ერთი მხარის მიერ ფინანსური ინსტრუმენტის ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს მეორე მხარის მიერ ფინანსური დანაკარგების მიღებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან, სესხებიდან და მოთხოვნებიდან. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი კომპანიისთვის საანგარიშგებო თარიღისათვის იყო:

	31-დეკ-18	31-დეკ-17
ფული და ფულის ეკვივალენტები	226,360	528,322
გაცემული სესხები (წმინდა)	1,164,718	2,197,359
სულ	1,391,078	2,725,681

კომპანიის ფულადი სახსრები განთავსებულია სანდო ფინანსურ ინსტიტუტებში და მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არანაირი საკრედიტო რისკი მათ ფულად სახსრებს არ ემუქრება.

გაცემული სესხები არის ერთადერთი მუხლი, რომელიც წარმოშობს საკრედიტო რისკს კომპანიისათვის. კომპანია ამ რისკს მართავს სესხის გაცემის სანაცვლოდ უზრუნველყოფის მოთხოვნით და სესხი/უზრუნველყოფის კოეფიციენტის საკმარისად მაღალ დონეზე შენარჩუნებით, რათა მოხდეს ყველა შესაძლო დანაკარგების რისკის გადაფარვა.

კომპანიას გააჩნია პოლიტიკა და პროცედურები რისკების სამართავად, მათ შორის საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც სასესიო აპლიკაციაში მოცემული ინფორმაციის ანალიზს ახდენს, რაც ამასთანავე აფასებს და ამცირებს საკრედიტო რისკს. საკრედიტო პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

შენიშვნა 16 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

16.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

რეალური ღირებულების გამოთვლის მიზანია განისაზღვროს ის ღირებულება, რაც შეფასების თარიღისათვის შეიძლება მიღებული იქნას აქტივის გაყიდვიდან ან გადახდილი იქნას ვალდებულების დასაფარად ჩვეულებრივი ტრანზაქციის პირობებში ბაზრის მონაწილეთა შორის. მოუხდავად ამ მცდელობისა, რომ რეალურმა ღირებულებამ ასახოს ასეთი თანხა (რაც წინა წინადადებაშია ახსნილი), საოპერაციო გარემოსათვის დამახასიათებელი ჩვეულებრივი განუსაზღვრელობების და შეფასებებში შესაძლო სუბიექტური ფაქტორების არსებობის გამო, არ უნდა ვიგულისხმოთ, რომ რეალური ღირებულება ზუსტად ასახავს იმ თანხას რაც შეიძლება აქტივის დაუყოვნებელი გაყიდვის შემთხვევაში იქნას მიღებული ან ვალდებულების დაუყოვნებელი დაფარვისთვის შეიძლება იყოს საჭირო.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული რეალური ღირებულება დაახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება გამოითვლება ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მომავალ ფულად ნაკადებს და მსგავსი ინსტრუმენტების დისკონტირების კოეფიციენტს საანგარიშო თარიღისათვის. კომპანია იყენებს შეფასების ფართოდ აღიარებულ მოდელებს ჩვეულებრივი და უფრო მარტივი ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსაზღვრად, რომლებიც იყენებენ მხოლოდ თვალსაჩინო საბაზრო მონაცემებს და ხელმძღვანელობის მხრიდან მცირედი დაშვებებისა და შეფასებების გამოყენება სჭირდებათ.

შენიშვნა 16 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები (გაგრძელება)

16.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები (გაგრძელება)

კომპანია იყენებს შემდეგ დაშვებებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისას:

- ა) 18-48%-იანი დისკონტირების განაკვეთი გამოიყენება კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან მისაღები მომავალი ფულადი სახსრების დისკონტირებისთვის;
- ბ) 8-12%-იანი დისკონტირების განაკვეთი გამოიყენება მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული მომავალი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებისთვის.

16.2 რეალური ღირებულების იერარქია

კომპანია იყენებს შემდეგ იერარქიას სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის:

ღონე 1 ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების კოტირებული (არაკოტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე.

ღონე 2 შემაჯავლი მონაცემები გარდა იმისა, რაც პირველ ღონეშია ჩაწერილი და რომლებიც ხელმისაწვდომია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისგან წარმოებული). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასები მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის; კოტირებული ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, რაც განიხილება, როგორც ნაკლებად აქტიური; ან შეფასების სხვა მეთოდები, რომლის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი შემაჯავლი მონაცემები ხელმისაწვდომია პირდაპირ ან ირიბად საბაზრო მონაცემებიდან გამომდინარე.

ღონე 3 არათვალსაჩინო რესურსები. აღნიშნული კატეგორია შედგება ყველა ინსტრუმენტისგან, რომლის ფარგლებში შეფასების მეთოდიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ეფუძნება თვალსაჩინო მონაცემებს და ხელმისაწვდომი შემაჯავლი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. აღნიშნული კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომელთა შეფასება ხდება მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებული ფასების საფუძველზე, რომლის ფარგლებში მნიშვნელოვანი არათვალსაჩინო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო, რათა აისახოს სხვაობები ინსტრუმენტის შორის.

შენიშვნა 17 კაპიტალის ადეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს საქართველოს ეროვნული ბანკი უსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისთვის კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეადგენდეს 1,000,000 ლარს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ალფა ექსპრესის სააქციო კაპიტალი არის 2,000,000 ლარი შესაბამისად (2017: 1,524,000 ლარი), კომპანია აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს.

სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია აღფა ექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 18 დაკავშირებული მხარეები

ზოგადად, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე, ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციების და ნაშთების დეტალები საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2018	გაცემული სესხი	მისაღები პროცენტი	მოკლევადიანი მოთხოვნები	მიღებული სესხი	გადასახდელი პროცენტი	გადახდილი პროცენტი
მეწილეები	150,886	203	12,000	-	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	1,805	22	-	-	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	1,020	-	-	60,224	250	2,007
სულ	153,711	225	12,000	60,224	250	2,007

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წელი	საპროცენტო შემოსავალი	საპროცენტო ხარჯი	ხელფასის ხარჯი
მეწილეები	2,331	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	338	-	156,000
სხვა დაკავშირებული მხარეები	2	40,031	-
სულ	2,671	40,031	156,000

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2017	გაცემული სესხი	მისაღები პროცენტი	მიღებული სესხი	გადასახდელი პროცენტი	გადახდილი პროცენტი
მეწილეები	100,000	2,350	-	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	6,907	115	-	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	50,441	789	576,997	5,826	81,056
სულ	157,348	3,254	576,997	5,826	81,056

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2017 წელი	საპროცენტო შემოსავალი	საპროცენტო ხარჯი	ხელფასის ხარჯი
მეწილეები	50,871	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	198,488
სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	68,101	-
სულ	50,871	68,101	198,488

შენიშვნა 19 პირობითი ვალდებულებები

19.1 სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში, კომპანია წარმოადგენს სასამართლო პროცესის მხარეს. ანგარიშგების თარიღისათვის, გარდა ქვემოთ მოცემულისა, ხელმძღვანელობისათვის არ არის ცნობილი კომპანიის წინააღმდეგ აღძრული, შეჩერებული ან სასამართლოში დავის გადატანის რისკის მქონე დავების შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სასამართლო პროცესები და სარჩელები:	2018 წელი	2017 წელი
მსესხებლები	290,038	-
სხვა	-	-
სულ სასამართლო პროცესები	290,038	-

შენიშვნა 20 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი განიხილავს საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე სამართლიანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს და დარწმუნებულია, რომ კომპანიის უწყვეტ ფუნქციონირებას საფრთხე არ ემუქრება და არც თვითონ აქვს კომპანიის ლიკვიდაციის ან საქმიანობის მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გეგმები.

შენიშვნა 21 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ბალანსის თარიღის შემდგომ აღვილი არ ჰქონია სხვა ისეთ მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

*****

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად

Moore Stephens abc, LLC
6 Marjanishvili Str. 0102, Tbilisi,
Georgia

T +995 32 2 000 123
E info@moorestephens.ge

www.georgia.moorestephens.com

სს ალფა ექსპრესის აქციონერებს

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება სს მისო ალფა ექსპრესის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 14 აგვისტოს რომელიც მოიცავდა 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ ფინანსურ პერიოდს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ 2019 წლის 22 აგვისტოს წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

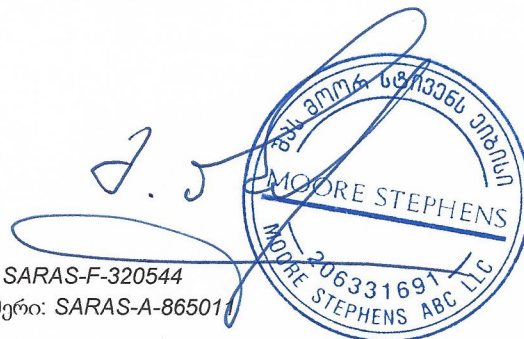
მიხეილ აბაიაძე

22 აგვისტო 2019 წელი

საქართველო, თბილისი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-865011

№ _____

_____ / _____ 20 _____

**ს.ს. მისო ალფა ექსპრესის
საქმიანობის მიმოხილვა**

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ წარმოადგენს საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობით რეგისტრირებულ სუბიექტს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის ზედამხედველობით, ახორციელებს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ საქმიანობას. იგი გასცემს სამომხმარებლო, იპოთეკურ და სალომბარდე სესხებს. ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ არის საქართველოს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების ასოციაციის წევრი. ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“-ს ფასიან ქაღალდებს ფლობენ ფიზიკური და იურიდიული პირები. ინფორმაცია აღნიშნული პირების, მათ მიერ ფლობილი ფასიანი ქაღალდების, აღნიშნული ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულებისა და გამოშვებულ/ნებადართულ ასევე განთავსებულ ფასიან ქაღალდებში, მათი პროცენტული წილების შესახებ, ასახულია ფასიანი ქაღალდების რეესტრში.

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ ბაზარზე 2006 წლიდან მოღვაწეობს. 2017 წლის პერიოდზე მოგებამ შეადგინა 569,650 ლარი, ხოლო 2018 წელს 122,630 ლარი, რაც მნიშვნელოვანწილად სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კანონთან მიმართებაში არსებული ცვლილებებით არის გამოწვეული.

კომპანიას ფილიალები არ გააჩნია და ერთ ლოკაციაზე ოპერირებს, მისამართზე: ქ. თბილისი, ფალიაშვილის 53; სართული 1. ამასთანავე ახლო მომავალში ახალი ფილიალების გახსნა არ იგეგმება.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის განთავსებული კაპიტალი შეადგენდა 2,000,000 ლარს, ხოლო 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,524,000 ლარს.

კომპანიის განთავსებული კაპიტალის ზრდა მხოლოდ ამ ორი მაჩვენებლის მიხედვით 476,000 ლარს შეადგენს, რაც კაპიტალის შევსების გზით კომპანიაში შემოსულ ლიკვიდურ სახსრებს წარმოადგენს.

ორგანიზაციული სტრუქტურა

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“-ის საქმიანობაზე მეთვალყურეობას სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს, რომელთა წევრებსაც მართვის დიდი გამოცდილება გააჩნიათ, მათ შორის საფინანსო სექტორში.

სამეთვალყურეო საბჭო ექვემდებარება აქციონერთა კრებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაშია: დირექტორი და აუდიტის კომიტეტი. დირექტორის დაქვემდებარებაშია: საბუღალტრო განყოფილება; საკრედიტო განყოფილება; საოპერაციო განყოფილება; სალარო.

ორგანიზაციაში განხორციელებული ტექნოლოგიური ცვლილებები

2015 წლიდან საწარმოს ხელმძღვანელობამ პრიორიტეტად დაისახა, საწარმოში რიგი პროცედურული და ტექნოლოგიური ცვლილებების განხორციელება. პროცესისა და სისტემების ავტომატიზაციის მიზნით, ხელშეკრულება გაფორმდა კომპანია „ალტა სოფტვეართან“ საკრედიტო და ბუღალტრული სააღრიცხვო მოდულების იჯარაზე, რომელიც თავის თავში სრულ თანამედროვე პროგრამულ კომპლექსს გულისხმობს. მოხდა საკრედიტო, საოპერაციო და ბუღალტრული პროცესების ავტომატიზაცია. დაინერგა ოპერაციათა კონტროლის ორმაგი სტანდარტი. დაიწყო კაპიტალის ზრდა. მომხმარებლისათვის მრავალფეროვანი, მოქნილი და კონკურენტუნარიანი პროდუქტის შეთავაზების მიზნით, ჩამოყალიბდა და დაიხვეწა მისოს არაერთი პროდუქტი და განხორციელდა მათი მომხმარებლის მოთხოვნებისადმი მაქსიმალურად მისადაგება. მომხმარებელთან კომუნიკაციის გაუმჯობესების, ასევე საოპერაციო პროცესის გამარტივების, ოპტიმიზაციისა და სრულყოფის მიზნით, შეიქმნა მობილური აპლიკაცია, რომელიც მომხმარებელს საწარმოსთან მუდმივი კავშირისა და და სასურველ ინფორმაციაზე (მათ შორის პროდუქტებზე) 24 საათიან რეჟიმში წვდომის საშუალებას აძლევს.

კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებულ ღონისძიებებს შორის აღსანიშნავია მობაილბანკინგის აპლიკაციის, პროცესების ავტომატიზაციის მიზნით - „ალტა სოფტვეართან“ სისტემის დანერგვისა, ასევე ვებ-გვერდის განახლების მიზნით გაწეული სამუშაოები. აღნიშნული სიახლეების დანერგვამ საშუალება მისცა საწარმოს გაუმჯობესებინა მომსახურების ხარისხი, მოეხდინა საოპერაციო პროცესების ავტომატიზაცია და მათი ადაპტირება მომხმარებლის მოთხოვნებთან. ყოველივე ზემოაღნიშნული, მომხმარებლისათვის ხარისხიანი მომსახურების შეთავაზების ყველაწარმოადგენს წინაპირობას ქმნის და დადებითად აისახება საწარმოს მთლიან ეკონომიკურ სურათზე.

საბაზრო უპირატესობები

№ 225

22 / 08 2019

ს.ს. მისო ალფა ექსპრესის
საქმიანობის მიმოხილვა

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ წარმოადგენს საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობით რეგისტრირებულ სუბიექტს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის ზედამხედველობით, ახორციელებს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ საქმიანობას. იგი გასცემს სამომხმარებლო, იპოთეკურ და სალომბარდო სესხებს. ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ არის საქართველოს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების ასოციაციის წევრი. ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“-ს ფასიან ქაღალდებს ფლობენ ფიზიკური და იურიდიული პირები. ინფორმაცია აღნიშნული პირების, მათ მიერ ფლობილი ფასიანი ქაღალდების, აღნიშნული ფასიანი ქაღალდების ნომინალური ღირებულებისა და გამოშვებულ/ნებადართულ ასევე განთავსებულ ფასიან ქაღალდებში, მათი პროცენტული წილების შესახებ, ასახულია ფასიანი ქაღალდების რეესტრში.

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ ბაზარზე 2006 წლიდან მოღვაწეობს. 2017 წლის პერიოდზე მოგებამ შეადგინა 569,650 ლარი, ხოლო 2018 წელს 122,630 ლარი, რაც მნიშვნელოვანწილად სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კანონთან მიმართებაში არსებული ცვლილებებით არის გამოწვეული.

კომპანიას ფილიალები არ გააჩნია და ერთ ლოკაციაზე ოპერირებს, მისამართზე: ქ. თბილისი, ფალიაშვილის 53; სართული 1. ამასთანავე ახლო მომავალში ახალი ფილიალების გახსნა არ იგეგმება.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის განთავსებული კაპიტალი შეადგენდა 2,000,000 ლარს, ხოლო 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,524,000 ლარს.

კომპანიის განთავსებული კაპიტალის ზრდა მხოლოდ ამ ორი მაჩვენებლის მიხედვით 476,000 ლარს შეადგენს, რაც კაპიტალის შევსების გზით კომპანიაში შემოსულ ლიკვიდურ სახსრებს წარმოადგენს.

ორგანიზაციული სტრუქტურა

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“-ის საქმიანობაზე მეთვალყურეობას სამეთვალყურეო საბჭო ახორციელებს, რომელთა წევრებსაც მართვის დიდი გამოცდილება გააჩნიათ, მათ შორის საფინანსო სექტორში.

სამეთვალყურეო საბჭო ექვემდებარება აქციონერთა კრებას.

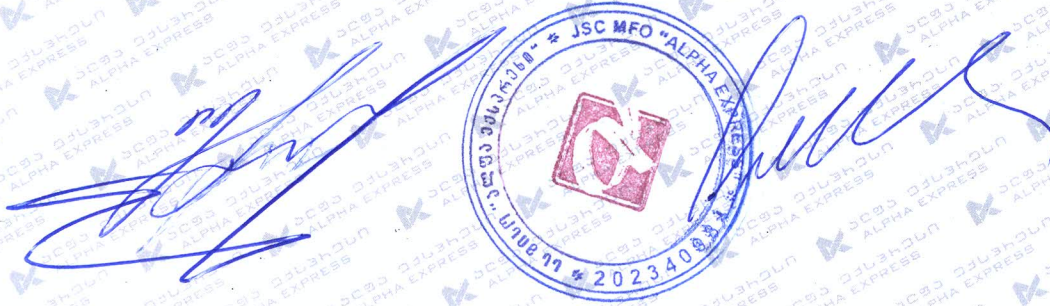
სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაშია: დირექტორი და აუდიტის კომიტეტი. დირექტორის დაქვემდებარებაშია: საბუღალტრო განყოფილება; საკრედიტო განყოფილება; საოპერაციო განყოფილება; სალარო.

ორგანიზაციაში განხორციელებული ტექნოლოგიური ცვლილებები

2015 წლიდან საწარმოს ხელმძღვანელობამ პრიორიტეტად დაისახა, საწარმოში რიგი პროცედურული და ტექნოლოგიური ცვლილებების განხორციელება. პროცესისა და სისტემების ავტომატიზაციის მიზნით, ხელშეკრულება გაფორმდა კომპანია „ალტა სოფტვეართან“ საკრედიტო და ბუღალტრული საღირსებო მოდულების იჯარაზე, რომელიც თავის თავში სრულ თანამედროვე პროგრამულ კომპლექსს გულისხმობს. მოხდა საკრედიტო, საოპერაციო და ბუღალტრული პროცესების ავტომატიზაცია. დაინერგა ოპერაციათა კონტროლის ორმაგი სტანდარტი. დაიწყო კაპიტალის ზრდა. მომხმარებლისათვის მრავალფეროვანი, მოქნილი და კონკურენტუნარიანი პროდუქტის შეთავაზების მიზნით, ჩამოყალიბდა და დაიხვეწა მისოს არაერთი პროდუქტი და განხორციელდა მათი მომხმარებლის მოთხოვნებისადმი მაქსიმალურად მისადაგება. მომხმარებელთან კომუნიკაციის გაუმჯობესების, ასევე საოპერაციო პროცესის გამარტივების, ოპტიმიზაციისა და სრულყოფის მიზნით, შეიქმნა მობილური აპლიკაცია, რომელიც მომხმარებელს საწარმოსთან მუდმივი კავშირისა და და სასურველ ინფორმაციაზე (მათ შორის პროდუქტებზე) 24 საათიან რეჟიმში წვდომის საშუალებას აძლევს.

კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებულ ღონისძიებებს შორის აღსანიშნავია მობაილბანკინგის აპლიკაციის, პროცესების ავტომატიზაციის მიზნით - „ალტა სოფტვეარის“ სისტემის დანერგვისა, ასევე ვებ-გვერდის განახლების მიზნით გაწეული სამუშაოები. აღნიშნული სიახლეების დანერგვამ მისადაგება მისადაგებას საწარმოს გაუმჯობესებინა მომსახურების ხარისხი, მოახდინა საოპერაციო პროცესების ავტომატიზაცია და მათი ადაპტირება მომხმარებლის მოთხოვნებთან. ყოველივე ზემოაღნიშნული, მომხმარებლისათვის ხარისხიანი მომსახურების შეთავაზების ყველაწარმოადგენს წინაპირობას ქმნის და დადებითად აისახება საწარმოს მთლიან ეკონომიკურ სურათზე.

საბაზრო უპირატესობები

კომპანია საზოგადოებაში დადებითი რეპუტაციით სარგებლობს. მისი მომხმარებლები არიან როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირები. კომპანიაში დასაქმებული კადრები გამოირჩევიან მაღალი კვალიფიკაციითა და საფინანსო სექტორში ხანგრძლივი პერიოდის მანძილზე მუშაობის შედეგად დაგროვილი დიდი გამოცდილებით. საქმიანობის მატებაიდან გამომდინარე, კომპანიის წილი მთლიან ბაზარზე მნიშვნელოვანი არ არის, თუმცა საოპერაციო პროცესების ავტომატიზაციისა და საწარმოო პროცესში დანერგილი ტექნოლოგიური გადაწყვეტილებების თვალსაზრისით, ერთ-ერთი მოწინავე აღნიშნულ სეგმენტში მოქმედ კომპანიებს შორის.

აუცილებელი ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2017 – 2018 წლების პერიოდზე, მომხმარებლების ოდენობის მნიშვნელოვანი ცვლილება არ შეინიშნება. საწარმო წინა წლის მსგავსად ისევ ერთ ლოკაციაზე ოპერირებს და ახლო მომავალში არ გეგმავს დამატებითი ფილიალების გახსნას. ასევე არ არის არსებითი ცვლილებები თანამშრომელთა რიცხვში.

ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის/გასხვისების შესახებ

ს.ს. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ალფა ექსპრესი“ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფლობდა 4,760 ფასიან ქაღალდს, რაც ნებადართული ფასიანი ქაღალდების 23.8 %-ს შეადგენდა. ფასიანი ქაღალდების აღნიშნული მოცულობის პროცენტული წილი განთავსებულ ფასიანი ქაღალდებში შეადგენდა 0 %-ს. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

ს.ს. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ალფა ექსპრესი“ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფასიანი ქაღალდების მოცულობის პროცენტული წილი განთავსებულ ფასიანი ქაღალდებში შეადგენდა 0 %-ს. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

ფასიანი ქაღალდი გადანაწილდა შემდეგნაირად: 34,65% ფასიანი ქაღალდის მესაკუთრე გახდა რაფიელ სურამელაშვილი, რის შედეგადაც მასზე რიცხული ფასიანი ქაღალდების რაოდენობამ შეადგინა 6,930 ფასიანი ქაღალდი. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

16.45% ფასიანი ქაღალდის მესაკუთრე გახდა შ.პ.ს. თიგრ დისტრიბუშენ, რის შედეგადაც მასზე რიცხული ფასიანი ქაღალდების რაოდენობამ შეადგინა 3,290 ფასიანი ქაღალდი. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები კომპანიის კაპიტალდაბანდებებთან დაკავშირებით ნაკისრი ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის:
სააქციო კაპიტალი: 2,000,000 ლარი.

სესხის სახით მოზიდული სახსრები: რაოდენობა -1 ცალი, ვადიანობა -1 წელი, მოცულობა - 60,223 ლარი. მიღებული სესხები 2018 წლის საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის თითქმის მთლიანად იქნა დაბრუნებული. დარჩა ერთი მიღებული სესხი, რომელსაც ვადა გაუდის 2019 წლის ივლისში და შესაბამისად იქნება დაბრუნებული.
მიღებული სესხების ჩანაცვლება მთლიანად მოხდა სააქციო კაპიტალით.

დარგის საკანონმდებლო ცვლილებები

ბოლო წლების განმავლობაში მიკროსაფინანსო მომსახურების ბაზარზე, მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო თუ ეკონომიკური ცვლილებები შეინიშნება. საკანონმდებლო ცვლილებებმა, დედოფარიზაციის პოლიტიკამ და ბაზრის მოცულობის მნიშვნელოვანმა ზრდამ, საწარმო ახალი გამოწვევების წინაშე დააყენა. კომპანია დამატებითი რესურსის მოძიებას სააქციო კაპიტალის შევსების გზით ახდენდა.

2017 წლის 23 დეკემბერს ხელი მოეწერა საქართველოს კანონს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, რომლითაც სხვა ცვლილებებთან ერთად გაიზარდა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების კაპიტალის მინიმალური ოდენობა 1 მილიონ ლარამდე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 5 ივლისის №143/04 ბრძანებით განისაზღვრა საზედამხედველო კაპიტალის შევსების წესი. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები ვალდებული არიან საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური ოდენობა შეავსონ 2019 წლის 1 ივლისამდე შემდეგი თანმიმდევრობით:

- ა) არანაკლებ 500,000 ლარისა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე
- ბ) არანაკლებ 1,000,000 ლარისა 2019 წლის 30 ივნისამდე

ამავე ბრძანებით განისაზღვრა ეკონომიკური ნორმატივები და ლიმიტები, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებდეს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია. ესენია: ა) კკ (კაპიტალის კოეფიციენტი); ბ) ლკ – (ლიკვიდობის კოეფიციენტი); გ) იკ (ინვესტიციების

კომპანია საზოგადოებაში დადებითი რეპუტაციით სარგებლობს. მისი მომხმარებლები არიან როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირები. კომპანიაში დასაქმებული კადრები გამოირჩევიან მაღალი კვალიფიკაციითა და საფინანსო სექტორში ხანგრძლივი პერიოდის მანძილზე მუშაობის შედეგად დაგროვილი დიდი გამოცდილებით. საქმიანობის მაშტაბიდან გამომდინარე, კომპანიის წილი მთლიან ზაზარზე მნიშვნელოვანი არ არის, თუმცა საოპერაციო პროცესების ავტომატიზაციისა და საწარმოო პროცესში დანერგილი ტექნოლოგიური გადაწყვეტილებების თვალსაზრისით, ერთ-ერთი მოწინავე აღნიშნულ სეგმენტში მოქმედ კომპანიებს შორის.

აუცილებელი ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2017 – 2018 წლების პერიოდზე, მომხმარებლების ოდენობის მნიშვნელოვანი ცვლილება არ შეინიშნება. საწარმო წინა წლის მსგავსად ისევ ერთ ლოკაციაზე ოპერირებს და ახლო მომავალში არ გეგმავს დამატებითი ფილიალების გახსნას. ასევე არ არის არსებითი ცვლილებები თანამშრომელთა რიცხვში.

ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის/გასხვისების შესახებ

ს.ს. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ალფა ექსპრესი“ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფლობდა 4,760 ფასიან ქაღალდს, რაც ნებადართული ფასიანი ქაღალდების 23.8 %-ს შეადგენდა. ფასიანი ქაღალდების აღნიშნული მოცულობის პროცენტული წილი განთავსებულ ფასიანი ქაღალდებში შეადგენდა 0 %-ს. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

ს.ს. მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ალფა ექსპრესის“ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფასიანი ქაღალდების მოცულობის პროცენტული წილი განთავსებულ ფასიანი ქაღალდებში შეადგენდა 0 %-ს. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

ფასიანი ქაღალდი გადანაწილდა შემდეგნაირად: 34,65% ფასიანი ქაღალდის მესაკუთრე გახდა რაფიელ სურამელაშვილი, რის შედეგადაც მასზე რიცხული ფასიანი ქაღალდების რაოდენობამ შეადგინა 6,930 ფასიანი ქაღალდი. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

16.45% ფასიანი ქაღალდის მესაკუთრე გახდა შ.პ.ს. თიგრ დისტრიბუშენ, რის შედეგადაც მასზე რიცხული ფასიანი ქაღალდების რაოდენობამ შეადგინა 3,290 ფასიანი ქაღალდი. ერთი ფასიანი ქაღალდის ნომინალური ღირებულება შეადგენდა 100 ლარს.

წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები კომპანიის კაპიტალდაზანდებებთან დაკავშირებით ნაკისრი ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის:

სააქციო კაპიტალი: 2,000,000 ლარი.

სესხის სახით მოზიდული სახსრები: რაოდენობა -1 ცალი, ვადიანობა -1 წელი, მოცულობა - 60,223 ლარი. მიღებული სესხები 2018 წლის საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის თითქმის მთლიანად იქნა დაბრუნებული. დარჩა ერთი მიღებული სესხი, რომელსაც ვადა გაულის 2019 წლის ივლისში და შესაბამისად იქნება დაბრუნებული. მიღებული სესხების ჩანაცვლება მთლიანად მოხდა სააქციო კაპიტალით.

დარგის საკანონმდებლო ცვლილებები

ბოლო წლების განმავლობაში მიკროსაფინანსო მომსახურების ზაზარზე, მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო თუ ეკონომიკური ცვლილებები შეინიშნება. საკანონმდებლო ცვლილებებმა, დედოღარიზაციის პოლიტიკამ და ზაზრის მოცულობის მნიშვნელოვანმა ზრდამ, საწარმო ახალი გამოწვევების წინაშე დააყენა. კომპანია დამატებითი რესურსის მოძიებას სააქციო კაპიტალის შევსების გზით ახდენდა.

2017 წლის 23 დეკემბერს ხელი მოეწერა საქართველოს კანონს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე, რომლითაც სხვა ცვლილებებთან ერთად გაიზარდა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების კაპიტალის მინიმალური ოდენობა 1 მილიონ ლარამდე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 5 ივლისის №143/04 ბრძანებით განისაზღვრა საზედამხედველო კაპიტალის შევსების წესი. მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები ვალდებული არიან საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური ოდენობა შეავსონ 2019 წლის 1 ივლისამდე შემდეგი თანმიმდევრობით:

ა) არანაკლებ 500,000 ლარისა 2018 წლის 31 დეკემბრამდე

ბ) არანაკლებ 1,000,000 ლარისა 2019 წლის 30 ივნისამდე

ამავე ბრძანებით განისაზღვრა ეკონომიკური ნორმატივები და ლიმიტები, რომელსაც უნდა აკმაყოფილებდეს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია. ესენია: ა) კვ (კაპიტალის კოეფიციენტი); ბ) ლკ - (ლიკვიდობის კოეფიციენტი); გ) იკ (ინვესტიციების

კოეფიციენტი); დ) ქვ (ქონებრივი ინვესტიციის კოეფიციენტი); ე) ისკ (ინსაიდერების საკრედიტო კოეფიციენტი); ვ) დაკ (დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტი).

ასევე, 2017 წლის 23 დეკემბერს მოეწერა ხელი საქართველოს კანონს „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში ცვლილების შეტანის თაობაზე“, რომლითაც შეიზღუდა მეწარმე სუბიექტების მიერ ფულადი სახსრების მოზიდვა. ცვლილების მიხედვით, „თუ მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ნებისმიერი ფორმით იზიდავს ფულად სახსრებს 20-ზე მეტი ფიზიკური პირისგან, თითოეული ფიზიკური პირისგან მოზიდული თანხის ოდენობა არ უნდა იყოს 100,000 (ასი ათას) ლარზე (ან უცხოური ვალუტით მის ეკვივალენტზე) ნაკლები. თუ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას წარმოეშობა ამ ნაწილის მოთხოვნების დაცვის ვალდებულება, მან 20-ზე ნაკლები ფიზიკური პირისგან მოზიდული 100,000 (ასი ათას) ლარზე (ან უცხოური ვალუტით მის ეკვივალენტზე) ნაკლები თანხა უნდა გადაიხადოს აღნიშნული ვალდებულების წარმოშობიდან 1 წლის განმავლობაში.“

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 5 ივლისის №142/04 ბრძანებით განისაზღვრა აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესი.

2018 წლის 24 დეკემბერს ძალაში შევიდა ბრძანება N281/04 „ფიზიკური პირის დაკრედიტების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“, რომლითაც შემოღებულ იქნა მსესხებელთა გადამხდელუნარიანობის დეტალური ანალიზის პრინციპები.

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შევიდა ცვლილება ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო ორგანიზაციების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და ლომბარდების მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებული ნორმების გადავადებისთვის. კერძოდ, აღნიშნული გადასახადის გადამხდელები მოგების გადასახადით დაბეგვრის ე.წ. „კლასიკურ მოდელს“ შეინარჩუნებენ 2023 წლის 1 იანვრამდე, ნაცვლად არსებული 2019 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისა. შესაბამისად, მათთვის მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი 2023 წლის 1 იანვრამდე კვლავ იქნება სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ ერთობლივ შემოსავალსა და კოდექსით გათვალისწინებული გამოქვითვების თანხებს შორის.

სუბიექტის განვითარების გეგმები

ამ მომენტისათვის მიღებული სესხები თითქმის მთლიანად ჩანაცვლებულია აქციონერებისაგან მოზიდული სახსრებით, რაც სააქციო კაპიტალის გაზრდაში გამოიხატება.

2019 წლის 18 იანვრის აქციონერთა კრების ოქმით განისაზღვრა საწესდებო კაპიტალი გაზრდა დამატებით 1,000,000 (ერთი მილიონი) ლარით(10,000 აქცია).

აღნიშნული საშუალებას მისცემს კომპანიას, რომ მომხმარებელს შედარებით იაფი და კონკურენტუიანი საკრედიტო და სხვა პროდუქტი შესთავაზოს.

2019 წლიდან განხორციელდა სასესხო პროდუქტებზე ფასების შემცირება, კერძოდ უძრავი და მოძრავი ქონებით გაცემულ სესხებზე წლიური საპროცენტო მაჩვენებელი განისაზღვრა 24 %-ით.

მიღებული სესხების აქციონერებისაგან მოზიდული სახსრებით ჩანაცვლების პროცესის პარალელურად, კომპანიის ხელმძღვანელობა დიდ ყურადღებას უთმობს ვადაგადაცილებულ სასესხო პორტფელზე მუშაობას. კერძოდ, პრობლემური სასესხო პორტფელის დაფარვისა და მისი გაჯანსაღების მიმართულებით შეინიშნება მნიშვნელოვანი დადებითი ტენდენცია. დაფარულია ვადაგადაცილებული და პრობლემური სასესხო პორტფელის დიდი ნაწილი, ხოლო მიმდინარე სესხებზე ვადაგადაცილების დაფიქსირების 30 დღის დადგომისთანავე, ხდება შესაბამისი აქტივის სპეციალური მონიტორინგის პროგრამის ქვეშ მოქცევა და მსესხებლის წინაშე სოციალური პასუხისმგებლობის შენარჩუნების პირობებში, რისკის მინიმიზების მიზნით გეგმაზომიერი მოქმედებები ხორციელდება. აღნიშნული ჯანსაღი მიდგომის შედეგად, წინა პერიოდებთან შედარებით მნიშვნელოვნად არის გაუმჯობესებული სასესხო პორტფელის ხარისხი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ აკმაყოფილებს საზედამხებელო კაპიტალის მოთხოვნას 500,000 ლარის ოდენობით.

ზემოაღნიშნული ქმედებები მიმართულია საწარმოს ლიკვიდობის გაზრდისა და საკანონმდებლო სივრცეში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად დამკვიდრებულ ახალი მოთხოვნებთან საწარმოს ეკონომიკური მაჩვენებლების შესაბამისობის უზრუნველყოფისაკენ.

კომპანიის მიერ მუდმივად მიმდინარეობს დია სავალუტო პოზიციების დახურვა და უცხოურ ვალუტაში არსებული აქტივებისა და ვალდებულებების ბალანსის შენარჩუნება, რათა სავალუტო კურსის ცვლილებამ ვერ შეძლოს დიდი ზეგავლენის მოხდენა.

რისკების მენეჯმენტი საკრედიტო რისკი

კოეფიციენტი); დ) ქვ (ქონებრივი ინვესტიციის კოეფიციენტი); ე) ისკ (ინსაიდერების საკრედიტო კოეფიციენტი); ვ) დაკ (დაგირავებული აქტივების კოეფიციენტი).

ასევე, 2017 წლის 23 დეკემბერს მოეწერა ხელი საქართველოს კანონს „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში ცვლილების შეტანის თაობაზე“, რომლითაც შეიზღუდა მეწარმე სუბიექტების მიერ ფულადი სახსრების მოზიდვა. ცვლილების მიხედვით, „თუ მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ნებისმიერი ფორმით იზიდავს ფულად სახსრებს 20-ზე მეტი ფიზიკური პირისგან, თითოეული ფიზიკური პირისგან მოზიდული თანხის ოდენობა არ უნდა იყოს 100,000 (ასი ათას) ლარზე (ან უცხოური ვალუტით მის ეკვივალენტზე) ნაკლები. თუ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციას წარმოეშობა ამ ნაწილის მოთხოვნების დაცვის ვალდებულება, მან 20-ზე ნაკლები ფიზიკური პირისგან მოზიდული 100,000 (ასი ათას) ლარზე (ან უცხოური ვალუტით მის ეკვივალენტზე) ნაკლები თანხა უნდა გადაიხადოს აღნიშნული ვალდებულების წარმოშობიდან 1 წლის განმავლობაში.“

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 5 ივლისის №142/04 ბრძანებით განისაზღვრა აქტივების კლასიფიკაციის და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესი.

2018 წლის 24 დეკემბერს ძალაში შევიდა ბრძანება N281/04 „ფიზიკური პირის დაკრედიტების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“, რომლითაც შემოღებულ იქნა მსესხებელთა გადამხდელუნარიანობის დეტალური ანალიზის პრინციპები.

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შევიდა ცვლილება ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო ორგანიზაციების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და ლომბარდების მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებული ნორმების გადავადებისთვის. კერძოდ, აღნიშნული გადასახადის გადამხდელები მოგების გადასახადით დაბეგვრის ე.წ. „კლასიკურ მოდელს“ შეინარჩუნებენ 2023 წლის 1 იანვრამდე, ნაცვლად არსებული 2019 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისა. შესაბამისად, მათთვის მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი 2023 წლის 1 იანვრამდე კვლავ იქნება სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ ერთობლივ შემოსავალსა და კოდექსით გათვალისწინებული გამოქვითვების თანხებს შორის.

სუბიექტის განვითარების გეგმები

ამ მომენტისათვის მიღებული სესხები თითქმის მთლიანად ჩანაცვლებულია აქციონერებისაგან მოზიდული სახსრებით, რაც სააკციო კაპიტალის გაზრდაში გამოიხატება.

2019 წლის 18 იანვრის აქციონერთა კრების ოქმით განისაზღვრა საწესდებო კაპიტალი გაზრდა დამატებით 1,000,000 (ერთი მილიონი) ლარით (10,000 აქცია).

აღნიშნული საშუალებას მისცემს კომპანიას, რომ მომხმარებელს შედარებით იაფი და კონკურენტუანი საკრედიტო და სხვა პროდუქტი შესთავაზოს.

2019 წლიდან განხორციელდა სასესხო პროდუქტებზე ფასების შემცირება, კერძოდ უძრავი და მოძრავი ქონებით გაცემულ სესხებზე წლიური საპროცენტო მაჩვენებელი განისაზღვრა 24 %-ით.

მიღებული სესხების აქციონერებისაგან მოზიდული სახსრებით ჩანაცვლების პროცესის პარალელურად, კომპანიის ხელმძღვანელობა დიდ ყურადღებას უთმობს ვადაგადაცილებულ სასესხო პორტფელზე მუშაობას. კერძოდ, პრობლემური სასესხო პორტფელის დაფარვისა და მისი გაჯანსაღების მიმართულებით შეინიშნება მნიშვნელოვანი დადებითი ტენდენცია. დაფარულია ვადაგადაცილებული და პრობლემური სასესხო პორტფელის დიდი ნაწილი, ხოლო მიმდინარე სესხებზე ვადაგადაცილების დაფიქსირების 30 დღის დადგომისთანავე, ხდება შესაბამისი აქტივის სპეციალური მონიტორინგის პროგრამის ქვეშ მოქცევა და მსესხებლის წინაშე სოციალური პასუხისმგებლობის შენარჩუნების პირობებში, რისკის მინიმიზების მიზნით გეგმაზომიერი მოქმედებები ხორციელდება. აღნიშნული ჯანსაღი მიდგომის შედეგად, წინა პერიოდებთან შედარებით მნიშვნელოვნად არის გაუმჯობესებული სასესხო პორტფელის ხარისხი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“ აკმაყოფილებს საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნას 500,000 ლარის ოდენობით.

ზემოაღნიშნული ქმედებები მიმართულია საწარმოს ლიკვიდობის გაზრდისა და საკანონმდებლო სივრცეში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად დამკვიდრებულ ახალი მოთხოვნებთან საწარმოს ეკონომიკური მაჩვენებლების შესაბამისობის უზრუნველყოფისაკენ.

კომპანიის მიერ მუდმივად მიმდინარეობს ღია სავალუტო პოზიციების დახურვა და უცხოურ ვალუტაში არსებული აქტივებისა და ვალდებულებების ბალანსის შენარჩუნება, რათა სავალუტო კურსის ცვლილებამ ვერ შეძლოს დიდი ზეგავლენის მოხდენა.

რისკების მენეჯმენტი
საკრედიტო რისკი

ორგანიზაციას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც იმაში მდგომარეობს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარემ შეიძლება ვერ შეძლოს დაკისრებული ვალდებულების შესრულება, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება მმართველი ორგანოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში.

ორგანიზაცია იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეულ პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს.

სავალუტო რისკი

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები ზრდის საკურსო სხვაობის რისკს. ორგანიზაცია იმ სავალუტო რისკის წინაშე დგას, რომელიც წარმოიშვება აშშ დოლარისა და ლარის გაცვლითი კურსის ცვლილებით. თუმცა, ორგანიზაციის მენეჯმენტი არ მოელის აშშ დოლარისა და ლარის გაცვლითი კურსების მნიშვნელოვან უარყოფით ცვლილებას.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ზოგადად შეიძლება განსაზღვრულ იქნეს როგორც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობა.

აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეფასებისას კომპანიას აქვს დადებითი წმინდა პოზიცია.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკებიდან კომპანიისათვის ყველაზე მნიშვნელოვანია საპროცენტო განაკვეთის რისკი. 2017 წლის 15 იანვრიდან ძალაში შევიდა ცვლილება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც გაცემულ სესხებზე წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ჭერი 100%-ით განისაზღვრა. ამ ცვლილებას კომპანიაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია, რადგან მის მიერ გაცემული სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 100%-ზე დაბალი იყო.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“-ს ხელმძღვანელობის მიერ პერმანენტულად ხორციელდება სხვადასხვა შესაძლო რისკების ანალიზი, რისკების პრევენციის მიზნით.

ასეთ რისკებს შორის არის: საბაზრო, საკრედიტო, სავალუტო, საპროცენტო, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკები. აღნიშნული რისკების პრევენციის მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ ხორციელდება შესაბამისი რისკების რეგულარული მონიტორინგი საქმიანობის სფეროების ჭრილში.

კომპანიას აქვს სავალუტო რისკი მაგრამ ამავდროულად ამ რისკის შესაბამის მართვას ახდენს, შესაბამისი პრევენციული ხასიათის ღონისძიებების განხორციელების გზით.

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო პოლიტიკა და პროცედურები, რომლითაც ხდება საკრედიტო რისკების მართვა. კლიენტის სასესხო განაცხადს განიხილავს საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა და სხვა) ღებულობს საბოლოო გადაწყვეტილებას. მსესხებლის ბიზნესის/შემოსავლების მონიტორინგის საფუძველზე, მისი გადახდისუნარიანობის ანალიზი, ფინანსური ზარალის რისკის პრევენციის საშუალებას იძლევა. სასესხო პორტფელზე მიმდინარეობს სისტემატიური მონიტორინგი, რის შედეგადაც მცისიერი რეაგირება ხდება ვადაგადაცილების თითოეულ შემთხვევაზე. მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე შეჯერებული ინფორმაცია, შემდგომი რეაგირებისათვის სისტემატურად წარედგინება შესაბამის სტრუქტურებს (აუდიტის სამსახური, სამეთვალყურეო საბჭო).

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

ირაკლი მაჭავარიანი -----

22 აგვისტო 2019 წელი

დირექტორი

ქეთევან დარსაძე -----

22 აგვისტო 2019 წელი

ორგანიზაციას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც იმაში მდგომარეობს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარემ შეიძლება ვერ შეძლოს დაკისრებული ვალდებულების შესრულება, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება მმართველი ორგანოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. ორგანიზაცია იყენებს იგივე საკრედიტო პოლიტიკას პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში, როგორც ბალანსში ასახულ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან მიმართებაში, რაც ითვალისწინებს გარკვეულ პროცედურების განხორციელებას სესხის დამტკიცების მიზნებისათვის, მათ შორის ლიმიტების გამოყენებას რისკის შესამცირებლად და მიმდინარე მონიტორინგს.

სავალუტო რისკი

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები ზრდის საკუროს სხვაობის რისკს. ორგანიზაცია იმ სავალუტო რისკის წინაშე დგას, რომელიც წარმოიშობა აშშ დოლარისა და ლარის გაცვლითი კურსის ცვლილებით. თუმცა, ორგანიზაციის მენეჯმენტი არ მოელის აშშ დოლარისა და ლარის გაცვლითი კურსების მნიშვნელოვან უარყოფით ცვლილებას.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ზოგადად შეიძლება განსაზღვრულ იქნეს როგორც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობა.

აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეფასებისას კომპანიას აქვს დადებითი წმინდა პოზიცია.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკებიდან კომპანიისათვის ყველაზე მნიშვნელოვანია საპროცენტო განაკვეთის რისკი. 2017 წლის 15 იანვრიდან ძალაში შევიდა ცვლილება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც გაცემულ სესხებზე წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ჭერი 100%-ით განისაზღვრა. ამ ცვლილებას კომპანიაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია, რადგან მის მიერ გაცემული სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 100%-ზე დაბალი იყო.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ს.ს. მისო „ალფა ექსპრესი“-ს ხელმძღვანელობის მიერ პერმანენტულად ხორციელდება სხვადასხვა შესაძლო რისკების ანალიზი, რისკების პრევენციის მიზნით.

ასეთ რისკებს შორის არის: საბაზრო, საკრედიტო, სავალუტო, საპროცენტო, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკები. აღნიშნული რისკების პრევენციის მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ ხორციელდება შესაბამისი რისკების რეგულარული მონიტორინგი საქმიანობის სფეროების ჭრილში.

კომპანიას აქვს სავალუტო რისკი მაგრამ ამავდროულად ამ რისკის შესაბამის მართვას ახდენს, შესაბამისი პრევენციული ხასიათის ღონისძიებების განხორციელების გზით.

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო პოლიტიკა და პროცედურები, რომლითაც ხდება საკრედიტო რისკების მართვა. კლიენტის სასესხო განაცხადს განიხილავს საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია, ფინანსური მდგომარეობა და სხვა) ღებულობს საბოლოო გადაწყვეტილებას. მსესხებლის ბიზნესის/შემოსავლების მონიტორინგის საფუძველზე, მისი გადახდისუნარიანობის ანალიზი, ფინანსური ზარალის რისკის პრევენციის საშუალებას იძლევა. სასესხო პორტფელზე მიმდინარეობს სისტემატიური მონიტორინგი, რის შედეგადაც მყისიერი რეაგირება ხდება ვადაგადაცილების თითოეულ შემთხვევაზე. მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე შეჯერებული ინფორმაცია, შემდგომი რეაგირებისათვის სისტემატურად წარედგინება შესაბამის სტრუქტურებს (აუდიტის სამსახური, სამეთვალყურეო საბჭო).

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

ირაკლი მაჭავარიანი

22 აგვისტო 2019 წელი

დირექტორი

ქეთევან დარსაძე

22 აგვისტო 2019 წელი

